

Viiksi-Hoppa

2021/1

Pääkirjoitus

Citroen Xantia ei mennyt katsastuksessa läpi ja korjaamon kustannusarvio oli 1700 euroa. Tilamme ostimme Skoda Octavia diesel farmarin, vuosimalli 2011, ajettu 300 000 km. Skodassa on 7-portainen DSG-automaattivaihteisto jossa on lisäksi sport-moodi ja mahdollisuus vaihtaa myös manuaalisesti. Xantiasta kauppias hyvitti 129 euroa, mihin olin tyytyväinen. Skodalla olemme nyt ajaneet 3 kuukautta ja hyvin on toiminut. Keulassa on runsaasti kiveniskemiä. Pelleissä on pieniä naarmuja, ilmeisesti on pesty harjapesussa. Voi olla, että naarmuja saisi peittoon käyttämällä jotain voimakkaasti fillaavaa vahaa, kuten Bilt Hamber Auto-balm tai Poorboy's Natty Blue.

Kemian mallinnus

Molekyylimallinnusta voidaan käyttää monin tavoin kemian tutkimuksessa: Esimerkiksi lääkkeiden tutkimuksessa voidaan käyttää mallinnusta ja bioinformatiikan avulla ennustaa uusien lääkkeiden ominaisuuksia ja tehoa. Puunjalostusteollisuuden käyttämässä sulfaattiselluprosessissa voidaan ennustaa ligniinin sidosten purkautumista ja selluloosan ja hemiselluloosamolekyylien reaktioita natriumhydroksidin ja natriumsulfidin läsnä ollessa. Nykyisin pyritään vähentämään kloorin käyttöä valkaisuissa, voidaan tutkia klooridioksidin, hapen tai otsonin käyttökelpoisuutta. Malleja tarvitaan kemiassa: aikaisemmin käytetty Bohrin atomimalli ei riitä, vaikka se on selkeä ja havainnollinen. Toisaalta mallin pitää olla yksinkertainen ymmärtää, tietokoneella voidaan visualisoida monimutkaisiakin rakenteita ja reaktiomekanismeja. Nykyisen lukion ja ylioppilaskirjoitusten opetuksessa voidaan käyttää malleja, eikä vain paperilla piirtää reaktioyhtälöitä. Toisaalta esimerkiksi lukion kemiassa tulisi voida tehdä edes yksinkertaisia laboratoriokokeita, esimerkiksi kromatografiaa voitaisiin havainnollistaa, oppilailta voi olla vaikeuksia käsittää, että kyse on "aineen erilaisesta affiniteetistä stationäärisen ja liikkuvan faasin välillä". Mielestäni yksinkertainen paperikromatografinen koe olisi helppo toteuttaa ja

erittäin havainnollinen. Vaikka ohjelmistot nimeävät molekyylit napin painalluksella, on orgaanisten nimeämistä syytä opettaa. Tekemällä ja miettimällä itse oppii. Erityisesti isomeerien opettamisessa mallinnus on hyödyllistä, pelkästään paperille piirrettyjen molekyylien rakennetta voi olla vaikea käsittää, kiraalisen hiilen ympärillä olevat rakenne on helpompi käsittää, kun molekyyliä pääsee itse ruudulla pyörittämään. Elektronitiheuspintojen käyttökohteet lukiotason opetuksessa ovat jossain määrin rajalliset. Niillä voidaan havainnollistaa molekyylien erilaista elektronegatiivisuutta, kuten esimerkiksi hapon ja alkoholin esteröitymisessä.

Molekyyylimallinnusta voidaan käyttää sidosten opettamisessa perusopetuksessa ja lukiossa. On olemassa heikkoja ja vahvoja sidoksia. Heikkoja sidoksia ovat vetysidos, van der Waalsin sidos, ja dipolisidos. Vahvoja sidoksia ovat metallisidos, kovalenttinen sidos ja ionisidos. Metallisidos on helppo käsittää, kaikki ymmärtävät, että metallit ovat yleensä lujia, vaikka on olemassa pehmeitä metallejakin. Tosin peruskouluoppilaille saattaa olla epäselvää jako metalleihin ja epämetalleihin ja onhan olemassa puolimetallejakin. Atomien elektronegatiivisyserot voivat jäädä abstrakteiksi jos ei pääse itse mallintamaan elektronipilvejä. Lukiossa oppilasaines on valikoituneempaa ja motivoituneempaa kuin peruskoulussa. Aina ei ole tilaisuutta tehdä laboratoriokokeita. Helsingin yliopisto tarjoaa peruskoululaisille ja lukiolaisille Luma-tiedeluokkia. "Gadolin"-luokassa on asiallinen laboratorio modernein laittein. Myös edellä laaditut molekyylimallinnukset havainnollistavat atomien välisiä etäisyyksiä ja kulmia. Lukiossa on otettava huomioon sähköiset ylioppilaskirjoitukset. Opetuksessa räjähdysvaarallisia kokeita (esim. nitraukset ja perkloraatit) voidaan suorittaa turvallisesti in silico. Aspiriinin valmistuksessa salisyylihapon ja etikkahapon välisessä reaktiossa katalyyttinä toimii rikkihappo, ilman sitä reaktio olisi hidas.

En osannut mallintaa Marvin Skecth-ohjelmalla epäorgaanisia yhdisteitä, kuten natriumsulfidi, natriumkarbonaatti tai natriumsulfaatti. Aluksi oli vaikeuksia ohjelmiston asennuksessa, ilmeisesti tarvittiin uusin Java, mutta sain sen toimimaan.

Testi: Motorola G8 power

Motorola G8 on edullinen älypuhelin suurella akulla (5,000 mAh) ja neljällä kameralla. Takana on normaali kamera (16 MP), makro (2 MP) ja 118 asteen laajakulmakamera (8 MP). Edessä on 16 MP selfie-kamera. Prosessori on Qualcomm Snapdragon 665. Tallennustilaa on vain 64 GB, mutta sitä voi lisätä microSD-kortilla 512 GB asti. SIM-paikkoja on kaksi. Langatonta latausta ei ole. Puhelimessa on sormenjälkitunnistus, mutta olen käyttänyt PIN-koodia. Siinä on 3.5 mm kuulokeliitäntä niille jotka eivät käytä bluetoothia. Näyttö on 6.4-inch IPS LCD Full HD+ (2300 x 1080). Käyttöjärjestelmä on Android 10.

BT-42

Kotikutoinen "15 tonnin rynnäkötykkipanssarivaunu BT-42" oli Jatkosodan aikainen yritys päivittää vaatimatonta panssarikalustoa ajan tasalle. Venäläiseen BT-7 sotasaalistankkiin pultattiin suomalainen torni ja pääaseeksi valittiin brittiläinen 4,5" haupitsi. Viritelmän taistelumenestys jäi vaatimattomaksi, mutta ilmeisesti persoonallisen ulkomuotonsa vuoksi se poimittiin mukaan japanilaiseen "Girls und Panzer" -sarjaan. Jälkisyntyisen medianäkyvyyden vuoksi BT-42 on tunnetuin suomalainen panssarivaunu maailmalla.

Esson baarissa

Esson baarissa esitetään rohkeita mielipiteitä, tehdään kierkegaardilaisia loikkia yli pimeiden rasvamonttujen ja hypoteesit vaihtuvat kuin Karl Popperilla konsanaan. Elämä ei ole ongelma joka pitäisi ratkaista, vaan todellisuus joka on koettava, lausui S. Kierkegaard aikoinaan.

Riisseli-Rane kertoi että nykyisen päästönormien mukaisessa diesel-autossa käytetty ad-blue eli urealiuos jäätyy -11 C*:ssa. Miten selvittää Suomen talvessa? Ad-Blueta ei kannata loiskuttaa auton maalipinnoille eikä varsinkaan kuparijohtoihin.

Miten avata auton ovi turvallisesti sisältäpäin? Kuljettaja pitää käyttää siihen oikea kättä jolloin näkee onko takaa tulossa pyöräilijä. Tämä on ns hollantilainen ote.. Palomiespysäköinnissä auto pysäköidään niin että pääsee heti lähtemään suora, siis peruutetaan parkkiruutuun. Peruutettaessa parkkiruudusta pois sattuu joskus onnettomuuksia.

Paku Kympillä vaikuttaa hyvältä sopimukselta. Mutta vuokraamo perii innolla lisämaksuja: Vaikka asiakas on palauttanut auton tankki täynnä, vuokraamo on vaatinut suurta lisämaksua tankkauspalvelusta. Jos asiakas onkin käynyt Uudenmaan ulkopuolella, tulee siitäkin lisämaksu. Halpa voi tulla kalliiksi.

Jaska tarinoi että sähköautoissa voi joutua vaihtamaan loppuun kuluneet renkaat jopa 20 000 km välein. Akku painaa jopa 600 kg ja rasitus kohdistuu erityisesti vetäviin pyöriin.

Tane pohti kannattaako auton asentaa performance air filter? Ei kannata koska lisätehon aikaansaamiseksi tarvitaan ilman lisäksi polttoainetta. Vaikka miten se turbo sitten lisää tehoa..

Jaska kertoi, että auton ikkunat saa sulatettua jäädä tavalliseksi etikalla, väkiviinaetikka laimennetaan 30-50- prosenttiseksi ja sitä ruiskautetaan laseihin. Peltejä pitää varoa, koska etikka on happo.

Mersumies kertoi että vanhoissa mersuissa saattaa mennä automaatin P-vaihteesta itsestään päälle alhaisissa nopeuksissa vaikka autolla on ajettu vasta puoli miljoonaa kilometriä.

Kirj. Tauno Haudantakanen

Ilmastonmuutos tulee ja menee

Maaailma muuttuu, mutta Esson baarin pojat istuu kantapöydässään nykypäivän kehitystä kritisoidessa edelleen!

Pohdimme tällä kertaa ilmastonmuutosta, josta on innostuttu ihan hysteerisesti, siis negatiivisena asiana. Valtaosa kansasta onkin saatu uskomaan, että ilmastonmuutos uhkaa maailmaa ja että se on ihan jokaisen pienen ihmisen oma vika. Ilmastonmuutoksen kieltäjiä on enää varsin harvassa. "Virallisen" totuuden kieltäminen on tämän päivän puheissa sitä pahinta populismia.

Mitenkäs se sitten menee, muuttuuko ilmastomme?! Totta helvetissä maailman ilmasto muuttuu ja tulee muuttumaan. Ilmasto on muuttunut suuntaan tahi toiseen jatkuvasti koko maailman olemassaolon ajan, yli 4,5 miljardia vuotta. Ihmisolentoja maassa on tassutellut vain muutaman miljoona vuoden ajan tai jos joku Raamatun tahi Koraanin perusteella ihmisten historiaa kalkuteeraa tulos lienee alle 10000 vuotta. Mutta tämän puolen Esson baarin pojat jättävät teologian dosenteille ja muille asiaan paremmin perehtyneille.

Ilmaston muutokset ovat olleet varsinkin ennen ihmisten aikoja rajuja välillä on maapallollemme ollut kilometrien jääpeitteen ympäröimänä, ja taas välillä kiehuvan veden muodostaman meren peittämänä. Eläinlajeja onkin kadonnut suorastaan ronskilla kädellä ja täysin ilman ihmisen toimia tahi huolta asiasta. Korkeammat voimat ovat hoitaneet kehitystä ja luonnonvalintaa omalla karkealla tavallaan. Voidaankin päätellä ihmisten vaikutusta varsinkin lyhytaikaiseksi, jos ihminen on varsinkin tuore tulokas luonnon moninaisessa eläinkunnassa, ja tunnettu luonnon mittaushistoria onnettoman lyhyt, vain muutama 100 vuotta.

Meistä tuntuu oudolta, että kaikki ihmisen toiminta on alkanut olla haitaksi luonnolle ja luonnon moninaisuudelle. Toki me Esson

baarin pojatkin vastustamme roskaamista ja turhaa tuhlailua, mutta kuitenkin viihtyisimme ja nukkuisimme paremmin, jos urbanisoituneet ketut ja karhut eivät tulisi nurkistamme ruokaa tonkimaan vailla luonnollisia vihollisia, pelon aiheutta ihmisten taholta.

Jo 1980-luvulla edesmennyt kansanedustaja, professori Martti Tiuri arvioi ilmaston alkavan hieman lämmentä tulevina vuosikymmeninä ja alkavan sitten hiljalleen viiletä kohti muutaman tuhannen vuoden päästä uhkaavaa jääkautta. Ihmisen toimia ilmastonmuutokseen arviointiin merkityksettömiksi. Katsokaamme vain rauhallisesti mitä tapahtuu eikä turhaan hätiköidä tahi panikoida asioita, joille ei voi eikä mielestämme edes pidä voida mitään.

Rauhallista syksyä kaikille Viiksi-Hopan lukijoille!

Kirj. Tauno Haudantakanen

Sähköisiä menopelejä

Maailma muuttuu, mutta Esson baarin pojat istuu kantapöydässään nykypäivän kehitystä kritisoimassa edelleen! Saapi sitä varoen ja peläten kaljakassia marketista hakea, kun nuo miltei äänettömät sähköpotkulaudat kurvailevat holtittomasti jalkakäytävillä kuin keilapallo keilaradalla. Suojatiellä sitä vasta valppaana pitääkin olla, kun miltei ääneti ujeltavat sähköautot kiihdytelevät ilman oikean auton kotoisan turvaisaa hurinaa. Emmehän me Esson baarin kanta-asukkaat enää kaikkea kuule tahi näe, emme kyllä oikeastaan haluakkaan. Onneksi nyt sähköautoihin on ryhdytty joidenkin valmistajien taholta luomaan ääniefektejä. Hienoa! Nuorina laitoimme polkupyöriin päristimiä, jotta ääntä tulisi ikään kuin ainakin moposta.

Kehtaavat poliitikot EU:n ja ilmastonmuutoshysterian hurmaannuttamina vielä tukea ja suosia noita jokseenkin edesvastuuttomia leikkikaluja.

Ihmettelimmekin kantapöydässämme, kuinka ihmeessä sähköautoja väitetään pikku maapallomme kannalta taloudellisiksi ja ympäristöä säästäviksi. Näinhän asia varmasti vaikuttaa olevan ja onkin käytäjätasolla, mutta tämä vaikutelma on seurausta vain poliittisista subventioista. Onhan se vähän niin kuin verot; veroja kerätään niiltä, jotka niitä joutuvat maksamaan ja jaetaan niille, jotka ei mittään tee. Eipä tuollainen homma motivoi lapioon tarttumaan, tartumme täällä Esson baarissa mieluummin tuoppiin.

Sähköautojen ja myös näiden nopeammin yleistyvien sähköpotkulautojen ekologisuus ja taloudellisuus synnyttää baarissamme keskustelua. Tauno ei ymmärrä, kuinka tuollainen harvinaisista materiaaleista kyhätty valtavien akkujen kuljetuslaite voisi kulkea taloudellisemmin, ja siten säästää luonnonvarojakin, kuin perinteinen kottero, jonka kaikki osat on vaihdettu moneen kertaan ja samalla myös työllistetty rehellisiä suomalaisia pienkorjaamoja tahi varaosaliikkeitä.

Mahtaisipa jopa itse Albert Einstein kääntyä haudassaan, jos väitetään, että sähköauto liikkuu taloudellisemmin kuin perinteinen auto, jossa liikkumisen tarvittava energia tuotetaan, tavalla tahi toisella, autossa suoraan, polttomoottorissa, diesel-moottorissa tai vaikka entisen pääministeri Sipilän häkäpönttö El Kaminassa! Eikä siirretä auton liikkumiseen tarvittavaa energiaa muualta siirrettynä akkuihin. Jos tämä olisi taloudellisempaa, ja siis vähemmän energialähteitä kuluttavaa, tuossahan olisi taas uusi ikiliikkuja keksitty! Se on tietysti totta, että paikallista ilman saastumista voidaan hieman vähentää autojen sähköistyksellä, Tauno pohtii. Jos esimerkiksi Helsingissä ajetaan paljon sähköautoilla ja energia sähköön tuotetaan esimerkiksi Pietarin hiilivoimalassa, niin Helsingin ilma hieman paranee, kun samalla Pietarin heikkenee vastaavasti ainakin tuplaten?!

Toinen nykyisten sähköautojen heikkous on niiden huono uudelleenkäytettävyys. Jos akkusarjan uusiminen käytettyyn sähköautoon maksaisi 15-30000 €, merkitsee se että sähköautoja eivät ainakaan Esson baarin pojat pysty ostamaan edes käytettyinä, ja kun akkujen

maksaa maltaita, taitaapi sähköautojen käyttöikä jäädä lyhyeksi. Kierrättäminen lienee kallista ja monimutkaista varsinkin käytännön tasolla.

Ruokaa ja juomaa

Vantaan Kivistössä Balkan grilli: makkaraperunat, kyllä tämän söi mutta en tilaa toiste.

Balkan grilli: kebab-lautanen. Erinomainen.

Balkan Grilli: Pljeskavica12.00 €

(bosnialainen burger)

Jauhelihapihvi 220g, tuore leipä, smetana,
raastettu fetajuusto, chilikastike, salaatti
ja sipuli

Hyvää

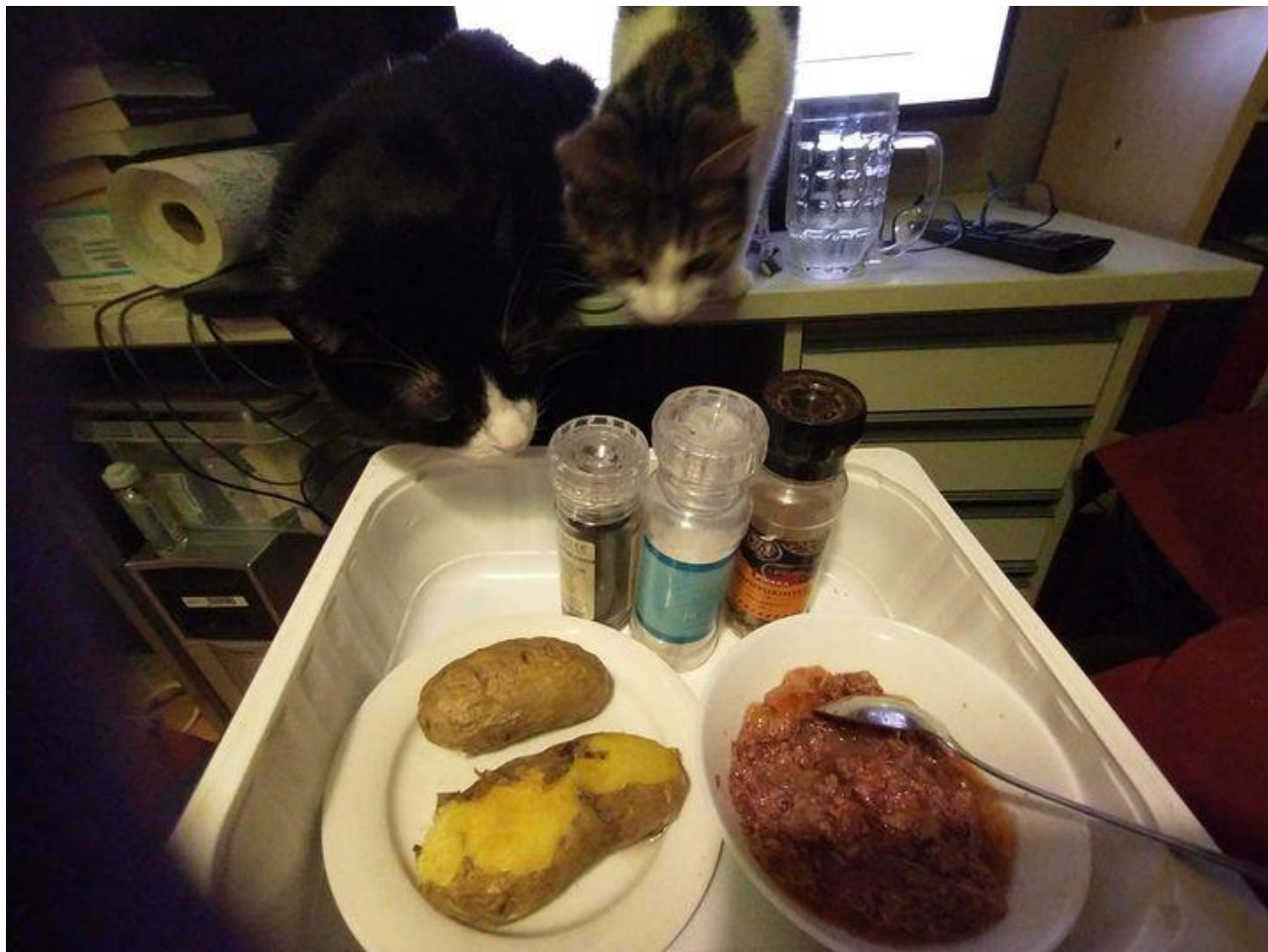
Balkan grilli, Kivistö-ateria.

Ikeasta saa hyvä hodareita:

Iltaruuaksi mikrouuniperunoita (7 min, 750 W) ja virolaista metsäsikaa:

Syntymäpäivillä Malminkartanossa

Kissakuvia

Viiksi-Hoppa apinalaatikko

Päätoimittaja Timo Keränen email timojukkakeranen@gmail.com

Toimittaja Tauno Haudantakanen email tauno.haudantakanen@gmail.com

Viiksi-Hoppa kannattaa Karjalan kannaksen, Laatokan Karjalan, Sallan-Kuusamon alueen, Petsamon ja Suomenlahden ulappasaarien palauttamista oikealle omistajalle.